

som omfatter Folketingets Sammensætning og muliggør Ophævelse af den stadig stigende Ulighed i Kredsenes Størrelse og dermed ogsaa sikrer, at Folketinget bliver et gyldigere Udtryk for Befolkningen end nu, sammen med, at der dermed gøres en Ende paa et Forhold, som ikke i Længden kan fortsættes, det nu alt for skrigende Misforhold mellem Grundlovens Bud om Kredsenes Antal og det virkelige Tal.

Ganske som i 1905, da Spørgsmaalet om en Ændring af Grundlovens § 32 forelaa her i Tinget, foreligger dette Forslag jo ikke. Man holdt sig den Gang strengt kun til dette ene Spørgsmaal, derfor strengt kun til § 32. Man kan sige, det var den Gang en rent nøgtern, ganske forretningsmæssig Ændring, man søgte at gennemføre; en Ændring i Folketingskredsenes Antal og alene den, Ændringen var rent talmæssig, ikke mere. Men en Grundlovsændring er jo en omstændelig Sag. Det ligger derfor nær at sige, saaledes som den høje Regering har sagt i Overensstemmelse med det andet Ting: naar vi nu skulle til en saadan som den eneste færbare Vej til en Valgkredsordning for Folketinget, hvorfor saa ikke hertil knytte saadanne Forslag om Folketingets Sammensætning, som ellers ville komme frem og absolut maa komme frem ved Spørgsmaalet om en almindelig Forfatningsrevision? Regeringen har valgt dette i Overensstemmelse med, hvad Folketinget besluttede i Fjor, idet den har optaget Forslagene om Valgrettens Udvidelse til Kvinder i Lighed med, hvad der er gældende Ret for de kommunale Valg, for Valg til Hjælpekasser og var det for Valg til Menighedsraad, samt dens Udvidelse til myndige Mænd under 30 Aars Alderen. Vor Grundlovsbestemmelse om Valgrets erhvervelse først ved 30 Aar er efterhaanden bleven enstaaende i Europa. Det vil derfor være naturligt at gaa ned, og intet vil være naturligere end at havne ved Alderen for den nuværende Fuldmyndigheds Indtræden og for Indtræden af Valgbarhed til Folketinget.

Jeg ser ikke, at Medoptagelsen af disse Spørgsmaal i Virkeligheden forandrer Karakteren af denne Grundlovsændring, der ogsaa med disse Bestemmelser vedbliver at være en rent saglig Ændring, egnet til en udelukkende saglig Behandling. Thi det er vedblivende en Ændring, der ikke rører ved Forfatningens Magtfordeling eller Princip, saaledes som naar vi komme til en almindelig Forfatningsrevision. Den rører ikke ved Magtfordelingen, medens

nætop en Omlægning af denne var Hovedformaalet ved Revisionen af 1866 og nødvendigt vil blive det ogsaa ved en kommende Forfatningsrevision. Den rører ikke ved nogen forfatningsmæssig Ret, den rører ikke ved de forskellige Mindretals privilegerede Adgang til Repræsentation gennem dette Ting, men paa den anden Side rører den heller ikke ved Flertallets Ret til i sin Valgkreds at vælge den Folketingsmand, det ønsker, og gennemføre dette Valg; naar det er stærkt nok dertil, uanset om dette Flertal ogsaa ejer Flertallet eller kun er Mindretal i en Række omlyggende Folketingskredse. Thi ere disse to Spørgsmaal, som det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (Piper) saa stærkt fremhævede, end ingenlunde betingede af hinanden, saaledes at Ophævelsen af Valgretsprivilegiet til Landstinget maatte medføre Indførelsen af Forholdstalsvalg til Folketinget, hvad i Virkeligheden vil sige en ny, ikke nu kendt Adgang og Ret for Mindretallene til at gennemføre Valg af Repræsentanter for sig, saa ere de i hvert Fald saaledes knyttede sammen, at det sidste: Indførelse af Forholdstalsvalg til Folketinget sikkert vil være ganske utænkeligt, ganske uigennemførligt uden det første, uden en Ændring af Valgretsforholdene til dette Ting. Det medoptagne Spørgsmaal om Kvinders Valgret og om Valgret for Mænd under 30 Aar gør intet Indgreb i den nuværende i Forfatningen fastsatte Magtfordeling, tager ikke en Ret fra nogen, som nu har den ifølge Forfatningen, men er en naturlig Konsekvens af Udviklingen og af et naturligt Ønske om at faa disse Spørgsmaal løste, som nu fuldt ud kunne siges at være modnede til Afgørelse, samtidig med at vi løse det Spørgsmaal, der nu saa stærkt paakræver en Grundlovsændring, nemlig en Omordning af Folketingsvalgkredsenes. Medoptagelsen af disse Punkter kan derfor ikke forandre det Forhold, at vi vedblivende her staa over for et sagligt Arbejde for Ændringer af visse Grundlovsbestemmelser vedrørende Folketingsvalgene, derimod ikke en Grundlovs-kamp, en Kamp om Magtfordelingen. Og til et saadant Arbejde kan jeg paa min Gruppes Vegne tilsige Regeringen al Støtte.

Rottbøll: Det foreliggende Forslag gaar i første Række ud paa at fastslaa Medlemsantallet i Folketinget og komme bort fra den Grundlovsbestemmelse, som siger, at der skal være en Folketingsmand for hver 16,000 Indbyggere. I Stedet for sættes et bestemt Tal, og for saa vidt